

Forslag til planprogram

for revidering av

Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030

**Hvordan kan VI I LAG utvikle et mer
attraktivt og bærekraftig Levanger?**

1.	INNLEDNING	3
2.	PLANARBEIDETS FORMÅL	3
3.	BAKGRUNN OG FORUTSETNINGER FOR PLANARBEIDET	4
3.1.	NASJONALE FORVENTNINGER OG FØRINGER	4
3.2.	REGIONALE PLANER OG FØRINGER	4
3.3.	KOMMUNALE PLANER	5
3.4.	KOMMUNESTYRETS VEDTAK OM ET EFFEKTIVITETS- OG GEVINSTREALISERINGSPROGRAM FOR PERIODEN 2024-2027	5
4.	UTREDNINGS- OG ANALYSEBEHOV	6
5.	MEDVIRKNING I PLANPROSESSEN	7
6.	FRAMDRIFTSPLAN	7

1. Innledning

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede plan der kommunens utfordringer, nasjonale og regionale føringer og kommunestyrets politikk settes under diskusjon.

Kommuneplanens samfunnsdel handler om hvordan Levanger kommune skal utvikles og drives i årene framover. Planen gir føringer for utøvelsen av kommunens roller som samfunnsutvikler, tjenesteyter, myndighet og arbeidsgiver, hvordan kommunen skal legge til rette for framtidsretta og bærekraftig arealbruk og for hvordan kommunen skal fungere som lokalpolitisk arena.

I henhold til Levanger kommunes planstrategi 2020-2023 skal [Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030](#) revideres i 2024-2025.

Samfunnsdelen og prosessen med samfunnsdelen er en viktig arena der folkevalgte kan utøve samfunnsutviklerrollen. For at Kommuneplanens samfunnsdel skal bli et godt lokalpolitisk styringsverktøy, tas gjeldende samfunnsdel opp til politisk diskusjon det første året i valgperioden. Dvs. at revideringsprosessen gjennomføres i 2024, i samsvar med anbefaling fra KS i rapporten «*Ny agenda for kommuneplanens samfunnsdel*».

Ved revidering av kommuneplaner krever plan- og bygningslovens at det utarbeides et planprogram som gjør rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegg for medvirkning, alternativer som vil bli vurdert og behov for utredninger.

Planprogrammet skal sikre at alle får mulighet til å påvirke innholdet i planarbeidet i en tidlig planfase.

Ved igangsetting av planarbeidet skal berørte offentlige organer og andre interesserte varsles om formål og viktige problemstillinger for planarbeidet. Det skal også kunngjøres en melding om dette i minst én avis og gjennom elektroniske medier.

Forslaget til planprogram skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig med varsel om oppstart og kunngjøring av planarbeidet, og gjøres elektronisk tilgjengelig på nett. Fristen for å gi uttalelse skal være minst seks uker.

2. Planarbeidets formål

Formålet med revideringsprosessen i 2024 er å

- avklare om samfunns mål, strategier og målindikatorer i [Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030](#) som ble vedtatt i kommunestyrets sak 34/2021, skal beholdes, endres eller utgå
- styrke Kommuneplanens samfunnsdel som lokalpolitisk styringsverktøy med god kobling til valgperioden og det nye kommunestyrets politikk
- rette ekstra oppmerksomhet på innbyggere i aldersgruppen 0-6 år
- utvikle digitale løsninger for innbyggermedvirkning
- utvikle et helhetlig plansystem ved å samle og samordne alle kommunale mål og strategier i Kommuneplanens samfunnsdel. Dette innebærer en gjennomgang av temaplanenes rolle i plan- og styringssystemet.

3. Bakgrunn og forutsetninger for planarbeidet

Planarbeidet skal følge opp statlige føringer i lovverk, stortingsmeldinger og veiledere, og føringer i regionalt planverk. Planen skal bygge på et bredt kunnskapsgrunnlag og tverrfaglige analyser i Levanger kommunes helhetlige samfunnsanalyse.

3.1. Nasjonale forventninger og føringer

Plan- og bygningsloven og KommuneLOven krever at kommunene skal bidra til bærekraftig utvikling, gjennom samordna og helhetlig planlegging og ved å følge opp [FNs 17 bærekraftsmål og 169 delmål](#) som er verdens felles arbeidsplan.

FN definerer bærekraftig utvikling som «*utvikling som har som formål å forandre til det bedre uten å ødelegge for framtidige generasjoner og mennesker som lever andre steder*».

Bærekraftsmålene reflekterer tre dimensjoner: *klima og miljø, økonomi og sosiale forhold*, som er gjensidig avhengige, påvirker hverandre og må tas hensyn til samtidig om noe skal være bærekraftig.

Når ulike hensyn står opp mot hverandre kan det være uklart hva som skal prioriteres.

Revideringsprosessen og planen skal bidra til kunnskapsdeling og samarbeid i og utenfor kommuneorganisasjonen for å kunne håndtere komplekse samfunnsutfordringer og dilemmaer mellom og innenfor hver av de tre bærekraftsdimensjonene. Dette som grunnlag for bærekraftige valg.

FNs menneskerettigheter handler om å skape verdige liv for alle innbyggere i et samfunn. Dette skal også legges til grunn i planleggingen, slik at samfunnsbyggingen sikrer god folkehelse, gode levekår og verdige liv for innbyggerne, og til at Levanger også i årene framover er en attraktiv kommune både å bo i og besøke.

For å fremme en bærekraftig utvikling utarbeider regjeringen hvert fjerde år [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging](#). Forventningsdokumentet er bygd opp rundt 2030-agendaens fem overordnede perspektiver: sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft, samfunnssikkerhet og beredskap og samarbeid for å nå målene.

[Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning](#) legger også føringer for kommunale planprosesser.

3.2. Regionale planer og føringer

Flere regionale planer er førende eller relevante å se i sammenheng med revideringen av Kommuneplanens samfunnsdel:

- [Trøndelagsplanen 2019-2030](#)
- [Regional planstrategi 2024-2027 for Trøndelag fylkeskommune, som er under arbeid](#)
- [Regional plan for arealbruk 2022-2030, Trøndelag fylkeskommune](#)
- [Kompetansestrategi 2023-2027](#)
- [Handlingsplan Kompetansestrategi 2023-2025](#)
- [Handlingsplan for landbruket i Trøndelag 2022-2025](#)

- [Internasjonal handlingsprogram for Trøndelag fylkeskommune og Innovasjon Norge](#)
- [Regional strategi for verdiskaping i Trøndelag 2022-2025 – med tilhørende handlingsplan 2024-2025](#)
- [Regional plan for kulturmiljø 2022-2030](#)
- [Handlingsprogram regional plan for kulturmiljø 2024-2025](#)
- [Fylkeskommunens delstrategier innenfor samferdsel – mobilitet, sjø og gods](#)

Trøndelag fylkeskommune jobber med å revidere sin planstrategi og ulike planer parallelt med Levanger kommunes prosess. Vi vil fortløpende søke å ta inn nye regionale føringer og fange opp nye strategier så langt det lar seg gjøre.

3.3. Kommunale planer

Revideringsprosessens utgangspunkt er gjeldende [Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030](#) som ble vedtatt i kommunestyrets sak 34/2021.

For å kunne planlegge mer helhetlig ble det gjennomført samordnede kommuneplanprosesser i perioden 2019—2021. Dette førte til at mål, strategier og målintikatorer for kommunedelplan-områdene Oppvekst og utdanning; Helse og velferd; Kultur; Næring; Kulturmiljø; Klima, miljø og energi; Anlegg og infrastruktur og Kommuneplanens arealdel ble samordnet i Kommuneplanens samfunnsdel. Kommunedelplanenes handlingsdeler ble samordnet i [Handlings- og økonomiplanen/ budsjetten](#).

Tverrfaglige mål og strategier i Kommuneplanens samfunnsdel og tett kobling med Handlings- og økonomiplanen førte til at planverket ble mer helhetlig. Samtidig ble planverket forenklet, ved at syv kommunedelplaner ble faset ut.

Levanger kommune ønsker å videreføre utviklingen av et mer helhetlig, fleksibelt og hensiktsmessig plansystem i revideringsprosessen i 2024. Det skal derfor vurderes om alle kommunale mål og strategier skal samles i Kommuneplanens samfunnsdel, også på temaplannivå. Dette innebærer en gjennomgang av temaplanenes rolle i plan- og styringssystemet.

3.4. Kommunestyrets vedtak om et effektivitets- og gevinstrealiseringsprogram for perioden 2024-2027

For å møte kommunens utfordringer vedtok kommunestyret i k.sak 4/2024 mandat for et effektivitets- og gevinstrealiseringsprogram for perioden 2024-2027. Vedtaket gir tydelige føringer for revideringen av Kommuneplanens samfunnsdel.

Følgende resultatmål er lagt til grunn for programmet:

- Reduksjon av sykefraværet
- Oppnådd kostnadskontroll
- Forbedret økonomisk styring
- Økt samhandling på tvers av enheter i kommunen.
- Styrket disposisjonsfond til minst 7 % av brutto driftsinntekter
- En sterkere dreining mot forebygging framfor reparering

Følgende effektmål er vedtatt:

- Økonomisk effekt:
 - Større mulighet for å investere i ny infrastruktur og levere tilfredsstillende tjenester til innbyggerne innen 2030.
- Sosial effekt:
 - Bedre tilrettelegging for flere så tidlig som mulig gir en bedre skole med mer trivsel og mestring.
 - Alle innbyggere i Levanger opplever flere aktive leveår med god helse
 - Bedre lagt til rette for at innbyggerne kan bo trygt i eget hjem så lenge de ønsker det
- Miljømessig effekt:
 - Bidrag til oppnåelse av klima og miljømål vedtatt av kommunestyret
- Organisatorisk effekt:
 - Forbedret organisatorisk effektivitet gjennom helhetlig ressursforvaltning og kostnadskontroll.
 - Videreutvikle en smidig organisasjon der fokus på kontinuerlig forbedring og/eller endring betraktes som en normalsituasjon.
 - Foretatt de nødvendige tilpasninger til endringer i kommunens demografi
 - En helsefremmende organisasjon der sykefravær ikke overstiger måltallet på 6,5 %.

4. Utrednings- og analysebehov

I perioden 2019-2021 ble *Helhetlig samfunnsanalyse med kunnskapsgrunnlag* utarbeidet av alle kommuneplanområdene i fellesskap, som grunnlag for Planstrategi 2020-2023 og Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030.

I 2023 og starten på 2024 har prosessledere på kommuneplan- og temaplannivå og Strategisk lederteam i fellesskap bidratt til å oppgradere kunnskapsgrunnlag, beskrivelser av utviklingstrekk og analyser i Helhetlig samfunnsanalyse versjon 2, som vurderes å dekke utrednings og analysebehovet for revideringsprosessen.

Helhetlig samfunnsanalyse versjon 2 omhandler følgende tema:

- Sentrale utviklingstrender
- Befolkning
- Flyktnings situasjonen
- Innbyggernes opplevelse av å bo og leve i Levanger
- Demokratiutvikling, samskaping og frivillighet
- Kommuneøkonomi
- Organisasjonsutvikling
- Folkehelse
- Klima og miljø
- Oppvekst og utdanning
- Helse og velferd

- Kultur, idrett og fritid
- Kulturarv og kulturmiljø
- By- og stedsutvikling
- Arbeidskraft og næringsliv
- Utbyggingsmønster og strukturer
- Samfunnssikkerhet og beredskap

5. Medvirkning i planprosessen

Utviklingen av lokalsamfunnet påvirker og påvirkes av mange. Kommunale planprosesser skal bidra til samhandling og samskaping mellom kommunen og alle som kan og vil bidra til bærekraftig utvikling og verdige liv for innbyggerne.

Medvirkning i ulike planprosesser, utviklingsprosjekter og undersøkelser har de siste årene gitt mange innspill fra innbyggerne om hva som er viktig i planleggingen. Innspillene har blant annet kommet gjennom folkemøtene i forrige revidering av Kommuneplanens samfunnsdel, prosessene med gatebruksplanen og byutviklingsstrategien, prosjektene Aldersvennlig by og lokalmiljø, Næring i Trehusbyen og European16, og i Borgerundersøkelsen i 2024. Innspillene er fortsatt relevante for planarbeidet og inngår i kunnskapsgrunnlaget for helhetlig samfunnsanalyse som legges til grunn for revideringsprosessen.

Som beskrevet i kap. 2 Planarbeidets formål, vil medvirkning fra folkevalgte og aldersgruppen 0-6 år ha spesiell oppmerksomhet i revideringsprosessen i 2024.

Videre skal utvikling av digitale løsninger legge til rette for medvirkning fra innbyggere, frivillige lag og organisasjoner, næringslivet og andre eksterne aktører. Samtidig vil representanter for byen og bygdene i Levanger bli invitert til å ta en rolle i revideringsprosessen gjennom Levanger by&bygdeLAB.

Aktører som eldrerådet, ungdomsrådet, råd for personer med funksjonsnedsettelse, samarbeidsutvalg, FAU og politirådet vil også bli invitert til å delta i arbeidet.

6. Framdriftsplan

Det legges opp til følgende framdrift i planprosessen:

2024	Aktivitet
Febr. - mars	Utarbeide forslag til planprogram for revideringsprosessen
20.03.	Formannskapet behandler og vedtar forslaget til planprogram
22.03.	Kunngjøre planoppstart og legge ut forslag til planprogram på høring
6 uker	Høring på forslag til planprogram
April/mai	Bearbeide forslag til planprogram ut fra høringsinnspill

15.05.	Formannskapet innstiller på planprogrammet til kommunestyret
22.05.	Kommunestyret vedtar planprogrammet
April - sept.	Revideringsprosessen gjennomføres
29-30.05.	Dialogseminar: planprosess med kommunestyret, ledere og hovedtillitsvalgte
24.05	Enhetsledermøte: Forberede enhetsledernes rolle i arbeidet med planprosessen i utvidet ledermøte
14.06	Planprosess i utvidet ledermøte
Juni - sept.	Medvirkningsprosess i Levanger by&bygdeLAB
Sept.	Utarbeide forslag til Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040
02.10.	Formannskapet behandler og vedtar høringsforslag til Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040
6 uker	Høring på forslag til Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040
20.11.	Formannskapet innstiller på Kommuneplanen til kommunestyret
04.12.	Kommunestyret vedtar Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040